

[Sandau.]

belserne på at finde frem til en form for boligtilsyn til gavn for befolkningen.

Efterhånden som boligmassen fornys, vil boligtilsynet aftage, idet de nye bebyggelser vil være opført efter den kommende landsbygge lov og derfor være i overensstemmelse med dennes boligkrav. Boligtilsynet har haft dårlige vilkår, idet forholdene siden 1939-lovens ikrafttræden har gjort, at loven simpelt hen ikke kunne praktiseres. Man kunne ikke skaffe lejligheder, der var bedre at bo i, og så nyttede det ikke meget at kondemner dem, der var.

Det kan vist godt betragtes som givet, at en sanering af den del af boligmassen, der af flere årsager må betragtes som efter vor tids opfattelse uegnet til boliger, ikke har større mulighed for at blive fornyet, uden at samfundet ved en eller anden foranstaltning gør det muligt. Om den saneringslov, der blev givet i 1939, kan man sige, at selv om der ikke er blevet saneret mere end ca. 3 000 lejligheder efter denne lov, har man dog her haft en mulighed for at indhente erfaringer, som bør komme det her foreliggende lovforslag til gode. Der er da også nedfældet mange betragtninger i det kommissionsarbejde, hvorfra der foreligger en omfattende betænkning, og læsning af denne betænkning og debatten omkring 1939-loven giver en god forståelse af nødvendigheden af de to foreliggende lovforslag.

Det er naturligvis i dag, som det var efter 1939-loven, et kardinalspørgsmål, hvor der kan anvises boliger til de beboere, der lever i saneringsmodne eller kondemnerede ejendomme. Med de forventninger, man stiller til det foreliggende saneringslovforslag, skulle der kunne nedlægges lige så mange lejligheder om året, ca. 2 000-3 000, som der er nedlagt ved saneringer siden 1939, hvilket naturligvis krigstidens forsinkelse har været medvirkende til, selv om man godt kan sige, at 1939-loven ikke har været udnyttet, som man regnede med.

Der må skelnes mellem sanering og istandsættelse af gamle boliger, og man må her tage i betragtning, at selv om der er gode gamle bygninger, der er værd at reparere, er der også hele kvarterer i København, der faktisk er bygget som slum-

kvarterer, og dem vil det sikkert ikke være værd at spilde en reparation på.

For at skaffe det fornødne antal lejligheder er det nødvendigt, at der i hovedstadsområdet etableres et snævert samarbejde mellem kommunerne, og det samme kan være tilfældet andre steder i landet for derved at skaffe erstatningsboliger, eventuelt efter den hjemmel, der findes i loven om boligbyggeri af 27. december 1958. Men spørgsmålet er så: kan dette samarbejde etableres, og hvorledes er forudsætningerne for at skabe det? Dette vil jeg bede den højtærede boligminister forklare nærmere.

Som det også er sagt af en foregående ordfører, bygger lovforslaget på, at saneringer kan forestås af et saneringslav, bestående af et flertal af de ejere, hvis ejendomme det er nødvendigt at råde over for saneringsplanens gennemførelse. Det ser jeg også som en betydelig værdifuld islæt i det nye lovforslag.

Et mindretal i kommissionen har i betænkningen givet udtryk for, at dersom saneringen blev forestået f. eks. af almennyttige boligselskaber, ville disse have bedre mulighed for at placere beboerne, da selskaberne i forvejen råder over en del lejligheder til moderat leje. Det er nok værd at tage med i betragtningerne. Jeg synes, det er tiltalende, forudsat at det ikke fører til en ensartet udlejning af butikker eller er behæftet med andre mere eller mindre skjulte fejl. Selv om jeg er ganske klar over og kan vurdere fordelene ved, at private under en eller anden form forestår byggeriet, forekommer det mig, at der mangler et incitament til at gøre saneringstabet mindst muligt. Det vil selvfølgelig være en fordel, at man i modsætning til 1939-loven fastsætter størrelsen af lån og støtte inden påbegyndelsen.

Et mindretal i kommissionen har ment, at det offentlige ikke burde give de grunde, på hvilke saneringen foregår, fri til rent privat eje, og henviser her til den tilbagekøbsdeklaration, som Københavns kommune kræver udstedt og tinglyst ved salg af kommunale grunde, hvorved der gives kommunen en tilbagekøbsret efter ca. 100 år til den købesum, som kommunen opnår ved salget af grunden, altså uden at yde nogen